

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Quòd vtile sit cognoscere, quid sit ineptè dicere, vt faciliùs cognoscatur,
quis in Ecclesia aptè dicat. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

rimus; vt, quicumque ea sint præditi, adhibitis ad Deum precibus, inuocatoq; sancto Spiritu, qui linguas infantiū facit disertas, et aperienti os suum, implet illud; aptè hoc est, consideratè, emendatè, perspicuè, appositè, memori- ter, & cum dignitate possint dicere.

Quòd vtile sit cognoscere, quid sit ineptè dicere, vt faciliùs cognoscatur, quis in Ecclesia aptè dicat.

Cap. II.

VT faciliùs id, quod proposuimus, intelligatur; vile erit, in medium asferre quasdam ineptias, in quas nonnulli, vt docti homines obseruauerunt, interdum incidere solent; quod minimè facimus, vt nos sapere videamur; sed vt clericis, quibus scribimus, eloquentiæ Ecclesiasticæ regulas faciliùs imprimamus. Qui ad dicendum inconsideratè assurget, non implorato diuino auxilio; nõ ineptus, sed potiùs stultus, atq; impudens est iudicandus: qui autem loci, temporis, propriæ personæ, auditorum, apud quos dicunt, rationem, aut nullam, aut minimam habent, proprio nomine inepti sunt appellandi: quorum in numero sunt ponendi illi, qui, sanctissimis diebus Natalis & Paschatis, longissimis fabellis, interdum etiã somnijs, auditorū animos oblectare student; qui, longitudine sermonis, et crebris digressionibus, auditores tædio afficiunt, & quasi sequenti die essent morituri, omnia qua legerunt, vt doctissimi viri habeantur, vnica oratione volunt promere: qui explosas iamdiu philosophorum opiniones, de fato, contra Dei prouidentiam, de sequendis volupta-
tibus,

ribus, in medium afferūt, eas, quod minimè neceſſè eſt, vt
 refellant; & interdum, quaſi cum doctiſſimis hominibus
 diſputent, crebris argumentis et conciſis ſententijs, nè ſu-
 peruacanea dicere videantur, vtuntur; & cum breues
 eſſe laborent, obſcuri fiunt; et, quod vix tolerabile eſſe vi-
 detur, antiquas & confutatas hereſes commemorantes,
 cum maximè vitent vſitata & ſuperuacanea dicere, pa-
 rum fructuoſa atque etiam pernicioſa dicunt. Monemus
 nos clericos, vt præceptum S. Franciſci, oſtentionis mi-
 mici acerrimi, ſequantur: qui, ſui ordinis concionatores
 ita inſtituit, vt virtutes & vitia, gloriam & pœnam, cum
 breuitate ſermonis, audientibus proponat. qua verba vti-
 nam non ſolum in clericorum, ſed etiam in omnium, qui
 in hac nobiliſſima arte verſantur, animis imprimantur.

Quo modo frigida efficiatur oratio.

Cap. III.

FRIGIDITAS in oratione, ineptiæ filia, clericis
 vitanda, eſt; quæ ex his cauſis oritur; cum audent ho-
 mines nomina conſingere; figurarum varietate confun-
 dere, & miſcere orationē: quod accidere interdum con-
 ſuevit hominibus, linguam Hebræam & Græcam oſten-
 tantibus; qui interdum ſine vlla neceſſitate, eandem rem
 tribus nominibus explicare conantes, nihil minùs aſſe-
 quuntur, quàm quod ſibi propoſuerunt: eorum enim fri-
 geſcit oratio. Frigidam efficiunt orationem ſuperuacanea
 epitheta; vt ſi quis dicat, benigna manſuetudine commo-
 tum, & prudenti ſolertia. frigida erat oratio illius, qui
 nunquam B. Paulum nominabat, quin Tarſenſem dice-